

Türkçe A: Dil ve Edebiyat

Yüksek Seviye - Kâğıt 1

Metin kitapçığı

Adaylara yönelik yönergeler

- Bu sınav kitapçığını, size söylenene kadar açmayınız.
- Metin 1 için yönlendirilmiş bir analiz yazınız.
- Metin 2 için yönlendirilmiş bir analiz yazınız.
- Analizinizi yönlendirmek için verilen soruyu kullanınız ya da metnin teknik veya biçimsel başka bir yönüne odaklanınız.
- Bu sınav kâğıdının toplam puanı 40'tır.

1.

Abidin Dino, Güzin Dino - Abidin Dino Mektupları

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s.119-120

Sevgilim,

Sensiz geçirdiğim her saniyeye kızıyorum, zar zor bir ay geçti, dişimi sıkıp sabrediyorum ama alışamadım gitti sensizliğe. Bereket versin seni öylesine sindirmişim ki içime, uzak da olsan yalnız değilim büsbütün.

5 Mektubuna katıldım gülmekten (komşular delirdim sanmışlardır). Bre aptal, seni sevmekten başka hiçbir "önem"im yok! Ya da senin tarafından sevimden başka...

Dün yeni ilaç yüzünden iyi değildim, bugün durdurttu doktor, önce iki gün karaciğerimi düzeltmek için haplar, sonra da başka bir antibiyotik denenecek. Neyse, iki ilaç normal gidiyor, Strepto ve Rifocin, üçüncüsü, şimdiye kadar, fazla geliyor, iyice sersemliyorum, içim karışıyor.

10 Üçüncü ilaçsız olduğum için bugün iyiyim. Ki omuz hikâyesi romatizma bence, ameliyattan önce de vardı, belki biraz daha hafif olarak.

Bacak ağrısı yüzeyde, duşla sakinleşiyor. (Bugün hava kapalı ve soğukça olduğu için yapamadım duşu.) Yüzüm iyi, hareket edince, konuşunca, oyalanınca pek bir şeyim kalmıyor. Kendimi biraz fazla "dinliyorum," ama çaresiz, yatmak lazım günün yarısı boyunca.

15 Şu sırada Chaplin'i okuyorum, çok iyi oyalıyor, komik filmlerini yaptığı günler çok ilginç, bir sürü şeyler düşündürüyor, iyi bir yazı konusu. Piyese tekrar başlamadım, sinirlerim piyese göre değil daha, fakat sabırsızlanıyorum, Gatti'ninkini güzele benzet, benimki bir bakıma belki daha iyi olacak.

El resimlerini beğenmene sevindim, satman da iyi olmuş. Gönderdiğin para gelmiş, şimdi gidip alacağım, 50 Frankım vardı daha, ancak Schierano'ya borcumu ödemiş değildim. Geçenlerde evinde bulamamıştım Antibes'e gittiğimde.

20 Bazin'ler dün telefon ettiler, bugün de koskocaman bir kek (taptaze) posta ile geldi, bir de içinde çiçek! Ne hoşuma gitti, bütün komşulara yedirdim.

Dün de 23 Nisan, doğum günümmüş gibi bir pasta, nedense! Onu da paylaştık, "müdüriyet" tarafından. Hamit'ten hoş bir mektup geldi. Velhasıl beni merak etme, ilaçlar uymayınca kendimi savunuyorum.

Güzinim, Güzinim, Güzinim!

25 -Abidin

- Mektupta gündelik hayatın küçük ayrıntılarıyla yoğun sevgi söylemi arasındaki geçişler, anlatıcının ayrılık deneyimini nasıl hem sıradanlaştırıyor hem de duygusal olarak derinleştiriyor?

2.

Aylin Balboa - Bu Hikâye Senden Uzun Osman

İletişim Yayınları, s.63-65

Bazen, az önce şuralardaymış da kaşla göz arasında kaybolmuş bir eşyayı arar gibi, seni ararken buluyorum kendimi. Bulduğum gibi de kaybediyorum. İnsanın kendini elinde tutması hiç kolay değil. Akıl, yabani bir at gibi oradan oraya koşturup duruyor. İşte ben şimdilerde, aklıma bir ahıra kapatmak yerine, onu korumaya almak için etrafına yüksek bir çit yaptırıyorum. Kapisına da köpeklerimi bağladım mı kimsenin yanıma yaklaşabileceğine ihtimal vermiyorum. Ben aklıma güveniyorum da çevresine pek güvenmiyorum Osman.

Bu kayboluş meselesi üzerine çok düşünüyorum. Sen mi kayboldun, yoksa ben mi, bir türlü karar veremiyorum. Geçenlerde, yolda yürürlerken yeğenim birden babasının elini bırakmış ve gözden kaybolmuş. Neyse ki, hızla bulunmuş ama korkusu yetti hepimize. Eve gelince ne kadar telaşlandığımızı anlatıp niye öyle yaptığını sordum. “Ben kaybolmadım ki, babam kayboldu.” dedi bücür. Yani neresinden baksan haklı çocuk. İki kişiden biri kaybolduysa, hangisinin kaybolduğunu asla bilemeyiz Osman.

Üç yıl önce ağaç evin önünde, kimin getirip bıraktığını bir türlü çözemediğim bir hurma fidanı bulmuştum. Ektim tabii hemen, hurmayı ye bağını sorma. İlk yıl, tam da güzelce serpilmişken komşunun ergen oğlu baltayla kesti fidanımı. Ben, manyak bir velet tarafından insafsızca katledilen güzel hurmam için ağıtlar yakarken ertesi yıl yine filizlenmesin mi bu? Çakı bulmuş çocuk gibi sevindim. Pamuklara sarıp sarmaladım direngen hurmamı.

Gözümün bebeği gibi bakıyordum ki, ikinci yıl bu sefer de bazı firari koyunlar gelip bütün dallarını yediler, böyle sap gibi kaldı fidanım. Artık kesin gitti derken, inanır mısın, yine yeşillendi. Yaşamayı kafasına koymuş her varlığa hayran olduğum gibi, gayrimeşru hurmam da iyiden iyiye hayran oldum böylece. Onu taltif etmek için bir dalına cennet hurması aşıladım hatta. Ancak talih senden yana değilse, ne kadar uğraşırsan uğraş, olmuyor Osman.

Belediyenin kanalizasyon ekibi, yol çalışması sırasında hurmamı vinçle ezdi. Koca aracın koca demir paletlerinin, fidanın üstünden yavaş yavaş geçip onu ezişini izledim. Normalde bilirsin, böyle durumlarda sinirden ya karakolluk ya hastanelik olurum. Ama bu sefer olanları büyük bir sükûnetle karşıladım. Yapılacak hiçbir şey kalmadığını anladığın andaki o kafa rahatlığı hiçbir şeyde yok cidden. Neticede olan olduysa, olan olmuştur Osman.

Neyse işte, sonuçta güzel hurmam, tüm çabasına rağmen dünyaya dik açıyla durmayı başaramadı. Başaramadı demeyelim de, fırsat vermediler diyelim. Ben de ne yapayım, ondan kalan parçaları, bahçenin en güzel yerine yatay olarak gömdüm. Ekmedim de defnettım ağacı anlayacağın. Mezarının başında küçük bir cenaze merasimi bile yaptım. Tüm yaşadıklarından sonra, doğrusu bu kadar saygıyı hak ediyordu Osman.

Sevgili büyüğüm Kurt Vonnegut, Daha Ne Olsun adındaki mezuniyet konuşmalarından müteşekkik o harika kitabında, evren ölçeğinde düşününce insan ömrünün ne kadar kısa olduğunu şöyle anlatır: “Vaveyla tekrar başladığında sarılabileceğimiz en faydalı düşünce bizlerin, kimilerinin bizi inandırmak istediği gibi, Eskimolar yahut Avustralya Aborjinleri misali birbirimizden uzak, farklı nesillerin üyeleri olmadığımızdır. Zaman ölçeğinde, birbirimizi kardeş saymamız gerekecek kadar yakınız (...) Çocuklarım gezegenin hâlimden şikâyet ettiklerinde ‘Kesin sesinizi!’ diyorum, ‘Daha ben yeni geldim buraya!’”

“Tüm bunları bana hâlâ niye anlatıyorsun?” diye sormak isteyebilirsin. Sorma bence, cevabı bildiğimi sanmıyorum. Hem zaten nereden bilebilirim ki, daha ben yeni geldim Osman.

- Yazar, kaybolma motifi, hurma fidanının hikâyesi ve konuşma diline yaslanan anlatıcı sesi aracılığıyla kayıp, direnme ve kabulleniş arasındaki gerilimi nasıl kuruyor?

Kaynaklar

1. Dino, A.; Dino, G. Abidin Dino Mektupları. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s.119-120.
2. Balboa, A. Bu Hikâye Senden Uzun Osman. İletişim Yayınları, s.63-65.